EMMAÜS parochie Apeldoorn

OpWeg

vrijdag 25 februari 2022
51e jaargang, nummer
03

volgende uitgave
vrijdag 01 april 2022

informatieblad voor katholiek apeldoorn www.emmaus-apeldoorn.nl

kerk pagina 2 | huis pagina 5 | stad pagina 9 | kopij inleveren uiterlijk: woensdag 23 maart 2022

Geschiedenis van carnaval in Nederland

(Willem Olierook)

Hoewel op het moment van schrijven het nog onduidelijk is of en zo ja hoe carnaval dit jaar gevierd zal worden, ben ik toch maar eens in de geschiedenis van dit gebeuren gedoken. Waar komt het gebruik vandaan? Wat is het voor feest? Voor wie? Welke rituelen kent het?

Strijd tussen carnaval en vasten - detail - Pieter Bruegel de Oude - 1559

Samhain [antaia.nl]

Praalwagen Boemeldonck [Royalty Online]

Oorsprong

Carnaval is van oorsprong een inheems ritueel, een heidens midwinterfeest. De oude Germanen verdreven "Koning Winter" en zijn begeleidende boze geesten door lawaai te maken en zich exact zo uit te dossen als die boze geesten. In sommige steden is carnaval beter bewaard in zijn oorspronkelijk vorm, omdat het daar minder lang verboden is geweest, of eerder weer in ere hersteld na de verboden. Dit is bijvoorbeeld zo in traditionele carnavalssteden zoals Venetië, Mainz, Keulen, Maastricht, Den Bosch en Bergen op Zoom.

Wat is carnaval?

Feit is dat carnaval vanuit zijn oervorm wel altijd in verband heeft gestaan met een "feest", waarin het sterven en herrijzen van de natuur bij het begin van het jaar in een groot magisch of religieus spel wordt nagebootst, in de hoop dat de lente weer spoedig zal aanbreken. Gedaan is het met de donkere winter vol boze geesten. De tijd om zich klaar te maken voor een nieuwe vruchtbare periode is aangebroken; het vruchtbaarheidsritueel waarbij leven en sterven elkaar in een natuurlijk ritme opvolgen.
Men organiseerde namelijk satire- en spotfeesten, waarbij men hoofdzakelijk de geesten dankte of smeekte om een rijke en vruchtbare oogst. Een verschijnsel dat gemakkelijk te verklaren is door het feit dat de primitieve volkeren erg afhankelijk en verbonden waren met de natuurelementen. Deze feestviering is trouwens terug te vinden bij alle lagen van de bevolking, dus zowel bij de minst ontwikkelde als bij de meest hoogstaande volkeren. Het standenverschil werd even opgeheven, zodat elkeen, zowel slaaf als dienaar, samen met de koning op voet van gelijkheid kon deelnemen aan het feestgebeuren. Een gebeuren dat trouwens ook steeds gepaard is gegaan met redevoeringen en rijkelijk gevulde feesttafels. Redevoeringen tijdens dewelke "de waarheid" kon gezegd worden in aanwezigheid van de koning. Allemaal kenmerken die nu nog steeds, onder nagenoeg dezelfde vorm terug te vinden zijn bij onze carnavalszittingen.

Oude volken

De Germanen vierden in het Julfeest de geboorte van de zon. Centraal stond daarin de vruchtbaarheidsgodin Nerthus. Het beeld van de god Frey werd op een schip op wielen begeleid door een vrolijke stoet personen in diervermomming en mannen gehuld in vrouwenkleren. Aan boord van het schip vond het huwelijk plaats tussen de god Frey en een priesteres.

Bij de Kelten stond alles in het teken van het Samhain-feest, tijdens dewelke men brandende wielen van de berghellingen liet rollen. Men probeerde blijkbaar op die wijze symbolisch de zon in de akker te begraven en aldus de vruchtbaarheid veilig te stellen. Een gebruik dat nu nog steeds op sommige plaatsen in Duitsland terug te vinden is.

Wanneer en waar vieren

Het tijdstip van de viering van carnaval is afhankelijk van de wisselende datum waarop Pasen jaarlijks wordt gevierd. De zevende zondag voorafgaande aan Paaszondag is carnavalszondag. Het carnaval is een feest dat vooral in de provincies Limburg en Noord-Brabant drie dagen lang het dagelijks leven in zijn greep heeft. Op carnavalszaterdag of -zondag nemen de vele Prinsen Carnaval voor drie dagen op rituele wijze de macht van de burgerlijke autoriteiten over in dorpen en steden (de machtsoverdracht of sleuteloverdracht) en vieren met hun onderdanen, de carnavalsvierders, de tijdelijke vestiging van hun narrenrijk. Carnavalsvierders verkleden zich in een door hun gewenste uitdossing en nemen in een driedaagse carnavalsroes bezit van de straat en de cafés. Ook zoeken ze elkaar op in feestzalen. De feestlocaties zijn versierd met maskers en serpentines en de feestmuziek bestaat uit carnavalsrepertoire.

Voorseizoen

Op één van de drie carnavalsdagen trekt de optocht door de straten, de zegetocht van Prins Carnaval. Op carnavalsdinsdag rond middernacht wordt in veel plaatsen in een collectief afsluitingsritueel afscheid genomen van het narrenrijk en zijn Prins. Carnavalsmascottes en symbolen worden dan verbrand, begraven of verdronken. Op Aswoensdag wordt het dagelijkse leven weer opgepakt. Het jaarlijks terugkerende carnavalsspel voltrekt zich in een opeenvolging van vaststaande rituelen en wordt georganiseerd door de vele carnavalsverenigingen in Nederland. Aan de carnavalsdagen gaat een periode vooraf, het zogenaamde "voorseizoen", dat begint op 11 november. In het voorseizoen wordt de machtsovername van Prins Carnaval op de eerste carnavalsdag voorbereid. Prins Carnaval verschijnt dan ten tonele, er worden zittingen georganiseerd waar de burgerlijke autoriteiten op de korrel worden genomen, vaak wordt een carnavalslied tot volkslied van dat jaar uitgekozen en de carnavalsstemming wordt opgebouwd.

Naamsverandering

In de zeventiende eeuw krijgt de term "carnaval" in Europa de overhand voor feesten die zich kenmerken door vermommingen, ommegangen, de instelling van een spotheerschappij met een eigen hiërarchie en uitbundig eten en drinken. In de middeleeuwen sprak men van de vastenavondviering, waarin men nog één keer luidruchtig kon feestvieren met veel spijs en drank om vervolgens vanaf Aswoensdag de rooms-katholieke vastentijd in te gaan als voorbereiding op Pasen. In één van de verklaringen voor het woord 'carnaval' wordt de relatie tussen dit uitbundige feest en de daaropvolgende vasten gelegd: "carne vale" betekent "vlees vaarwel". Een andere verklaring voor het woord bestaat uit de veronderstelde afleiding van carrus navalis, een scheepswagen die in de vastenavondtijd door de straten werd getrokken met aan boord vermomde vierders. Zoals bij zoveel gebruiken wordt bij het carnaval een relatie gelegd tussen het moderne naoorlogse feest en vergelijkbare verschijningsvormen van feesten in een liefst ver verleden. De meeste populaire studies over het carnaval beginnen met een historisch overzicht dat tot ver vóór Christus teruggaat.

Feestrituelen

Maskerades, de tijdelijke opheffing van de sociale ongelijkheid, het instellen van een korte periode van chaos en uit het volk aangestelde schertskoningen die enkele dagen heersen; dit soort feestrituelen kwam in het oude Babylon, in Mesopotamië en Egypte, bij de Grieken, de Romeinen en de Germanen al voor. In de historische verankering van het carnavalsfeest zijn grofweg twee stromingen te onderscheiden. Op de eerste plaats is er de visie op het feest als een van oorsprong heidens lentefeest met vruchtbaarheidsrituelen. Koning Winter moest worden verdreven zodat de vruchtbaarheid na de winter terug kon keren. In de middeleeuwen zou de katholieke kerk dit heidense feest gekerstend hebben en opgenomen in de liturgische jaarkalender. Een tweede "oorsprongs"-verhaal gaat uit van de katholieke kerk als initiatiefnemer. Zij zou het feest in de Middeleeuwen hebben ingesteld als overgangsritueel om de drempel naar de veertigdaagse vasten vóór Pasen te verlagen. De vastentijd wordt voorafgegaan door een anti-schepping (carnaval) om zodoende de afkeuring van een leven met een puur aards karakter op te wekken. Door de gewone mensen enkele dagen heel concreet en aanschouwelijk te tonen én te laten ervaren wat het betekent als de duivel, heksen, narren, de anti-christ en het eigenzinnige in de mens regeren, had het feest een opvoedende functie voor de zogenoemde "gewone gelovigen".

Carnaval vanaf de zestiende eeuw in Nederland

In de zestiende eeuw kwam aan de openbare en massale carnavalsviering uit de Middeleeuwen een eind. De scheuring binnen het christendom als gevolg van de Reformatie, leidde tot een religieuze tweedeling op het grondgebied van het huidige Nederland: boven de rivieren Maas en Rijn werd het protestantisme het dominante geloof; in de gebieden die tegenwoordig de provincies Limburg en Noord-Brabant beslaan, bleef het katholieke geloof dominant. In het na de Reformatie overwegend protestantse deel van het huidige Nederland verdween de openbare vastenavondviering uit het straatbeeld. De vastenavond werd geduid als een "Roomsche superstitie" en met verboden de kop in gedrukt. Echter, ook in het katholieke zuiden nam de deelname aan het feest af. Zonder te ontkennen dat in het huidige carnaval herkenbare verschijningsvormen uit het verleden zitten, kan worden gesteld dat het feest zoals wij het nu kennen betrekkelijk jong is. Met uitzondering van een aantal plaatsen in Limburg en Noord-Brabant waar in de negentiende eeuw de organisatie van carnavalsvieringen weer werd opgepakt, is de overgrote meerderheid van de carnavalsverenigingen opgericht na de Tweede Wereldoorlog. In de jaren vijftig van de twintigste eeuw bleef de viering, op enkele uitzonderingen na, nog beperkt tot de zuidelijke provincies Limburg en Noord-Brabant, waar het merendeel van de bevolking katholiek was. In de loop van de jaren zestig kwam de relatief sterke afbakening tussen het katholieke zuiden aan de ene kant en het calvinistische westen en noorden van Nederland aan de andere kant op de helling te staan. Het carnaval overschreed vanaf deze jaren de grens van de "grote rivieren", de Maas en de Rijn. Aan het einde van de twintigste eeuw komt men in alle provincies van Nederland carnavalsverenigingen tegen die zich actief inzetten voor de organisatie van het feest.
[Bronnen: errepul.eu, fenvlaanderen.be, feestendatabank van het Meertens instituut]

KERK

Onze Lieve Vrouwekerk, Hoofdstraat 18, 7311 KB Apeldoorn

Pastoraal team

Hans Hermens
pastoor
hanshermens7@gmail.com
0571 27 31 60

Sebastian Gnanapragasam
parochievicaris
Bereikbaar via
centraal secretariaat

Wim Vroom
pastoraal werker
vroom@franciscusenclara.com
06 589 591 05

Ronald Dashorst
diaken
r.dashorst@rkapeldoorn.nl
06 169 127 27

Mariska Litjes
jongerenwerker/catecheet
kindenkerk@rkapeldoorn.nl
055 526 65 00

Pastorale zorg: Een pastor van het team is iedere dag van 09.00-20.00 uur bereikbaar op 06 531 543 58 en tevens beschikbaar voor dringende pastorale zorg.
Secretariaat Apeldoorn: ma, di, wo, do: 09.00-12.00 uur, emmaus@rkapeldoorn.nl 055 526 65 04.
Secretariaat Twello: di, do: 09.00-17.00 uur, secretariaat@franciscusenclara.com 0571 27 44 45.

LITURGISCHE VIERINGEN

VIERINGEN IN ONZE LIEVE VROUWEKERK
De vieringen zowel vanuit de O.L. Vrouwekerk te Apeldoorn als vanuit de H. Martinuskerk te Twello worden ook online uitgezonden. Zie hiervoor de website van de Emmaüsparochie en de Franciscus en Claraparochie.
Collectes blijven nog plaatsvinden via de collectebus bij de uitgang of een bankoverschrijving.
De dringende vraag blijft van kracht om verantwoordelijkheid te nemen en thuis te blijven met klachten die kunnen wijzen op corona.

Zaterdag 26 februari, 8e zondag door het jaar
16:30 uur Gezinsviering met cantor H. Veldkamp en organist D. de Bakker
Voorganger pastoor J. Hermens
Zondag 27 februari, 8e zondag door het jaar
11:00 uur Eucharistieviering met koor Lucente
Voorganger pastoor J. Hermens
Maandag 28 februari
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio
Dinsdag 1 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Woensdag 2 maart (Aswoensdag)
19:00 uur Eucharistieviering met het Credo koor
Voorganger pastoor J. Hermens
Vrijdag 4 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zaterdag 5 maart, 9e zondag door het jaar (stille mis)
16:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Zondag 6 maart, 9e zondag door het jaar
11:00 uur Eucharistieviering met koor Sostenuto
Voorganger pastoor J. Hermens
Maandag 7 maart
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio
Dinsdag 8 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Vrijdag 11 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zaterdag 12 maart, 10e zondag door het jaar
16:30 uur Eucharistieviering met cantor G. Derks en organist E. van Egmond
Voorganger pastoor J. Hermens
Zondag 13 maart, 10e zondag door het jaar
11:00 uur Eucharistieviering met het Gregoriaans koor
Voorganger pastoor J. Hermens
13:00 uur Doopviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Maandag 14 maart
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio
Dinsdag 15 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Vrijdag 18 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zaterdag 19 maart, 11e zondag door het jaar
16:30 uur Gebedsviering
Voorganger is nog onbekend
Zondag 20 maart, 11e zondag door het jaar
11:00 uur Eucharistieviering met het Credo koor
Voorganger pastoor J. Hermens
Maandag 21 maart
19:30 uur Gebedsdienst Sant Egidio
Dinsdag 22 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Vrijdag 25 maart
09:00 uur Eucharistieviering

GEBEDSVIERING 19 MAART - LEVEND WATER
Op 19 maart a.s. is er om 16:30 uur in de O.L. Vrouwekerk weer een gebedsviering, die aansluit bij de veertigdagentijd. Het is een oude traditie in de kerk om tijdens de veertigdagentijd het altaar te bedekken met een hongerdoek, versiert met taferelen uit het lijden van Christus. Ook in onze tijd worden hongerdoeken gemaakt, door kunstenaars uit de gehele wereld.

Bij de gebedsdienst willen we ons laten leiden door een hongerdoek van de Indiase kunstenaar Jyoti, met als titel 'Levend water'. Jezus is op de doek afgebeeld te midden van de armen en uitgeslotenen van de Indiase samenleving. Tijdens de gebedsviering staan we stil bij de vele inspirerende symboliek die op de doek te vinden is en die ons woorden en gedachten aanreikt voor ons gebed. Voorganger in de gebedsdienst is pastoraal werker Wim Vroom en cantores zullen de zang begeleiden.
U bent van harte welkom!

BIECHTGELEGENHEID
Elke vrijdag na de viering van 09:00 uur in de O.L. Vrouwekerk, na telefonisch overleg.

ROZENKRANSGEBED
Het rozenkransgebed is elke dinsdag- en vrijdagmorgen voorafgaand aan de eucharistieviering van 09:00 uur, om 08:35 uur.

UITSTELLING VAN HET ALLERHEILIGSTE
De uitstelling van het Allerheiligste is elke vrijdagmorgen na de viering van 09:00 uur.

KINDERDIENST EN CRÈCHE
De kinderen van de kinderdienst kunnen in de kerk plaatsnemen en gaan van daaruit naar hun eigen ruimte. Er is kinderopvang voor de kleintjes in het Emmaüshuis. Zie informatie bij Kind en Kerk.

KERKTAXI
Voor parochianen die niet zelfstandig naar de kerk kunnen reizen, is er de vervoersdienst verzorgd door vrijwilligers. Voor info en aanmelding: emmaus@rkapeldoorn.nl of tel. 055 526 65 00.

BLOEMETJE VAN DE WEEK
Hiervoor is een rooster samengesteld door de bezoekgroepen.
Aan hen is gevraagd om aan het secretariaat een naam en adres door te geven van iemand die ziek is. Dit graag uiterlijk op woensdag vóór 11:00 uur mailen naar receptie@rkapeldoorn.nl.
Om een beter zicht te krijgen wat er speelt in de parochie vragen wij uw hulp. Weet u iemand die ook voor een bloemetje in aanmerking komt, wilt u dit dan doorgeven aan het secretariaat. Maar wilt u er dan zelf voor zorgen dat het bloemetje ook bij deze persoon bezorgd wordt, want daar heeft de bezoekgroep geen mogelijkheden voor.
Voor de komende weken is het rooster: 6 maart locatie de 3 Ranken;
13 maart locatie Teresia; 20 maart locatie Hubertus; 27 maart locatie Bonifatius.
Op 30 januari jl. is er een bloemetje gegaan naar de familie Van der Kolk, Damhertstraat te Apeldoorn.
Op 6 februari jl. is er een bloemetje gegaan naar mevrouw Weyn, Beeklustweg te Apeldoorn en naar Ans Janse, Spadelaan te Apeldoorn.
Op 13 februari jl. is er een bloemetje gegaan naar Kees Pannekoek, Elizabethshof.
Op 20 februari jl. is er een bloemetje gegaan naar de heer Donderwinkel, Aan de Hoeven te Apeldoorn.

VOEDSELBANK
Het product voor de inzamelingsactie van de Voedselbank voor de maand februari: pasta en rijst. Voor de maand maart: koffie, thee, houdbare melk. U kunt het product in de bekende kratten achter in de kerk deponeren. Namens de voedselbank hartelijk dank.

DE KLEDINGBANK
Mensen die financieel in de knel zijn geraakt kunnen op maandag, woensdag en vrijdag van 10:00 tot 15:00 uur (zonder afspraak) bij de kledingbank komen om kleding uit te zoeken. Kleding voor kinderen en volwassenen en ook linnengoed is ruim aanwezig om te delen. Inleveren van goede, schone en actuele kleding kan op maandag van 10:00 tot 15:00 uur.

COLLECTE OPBRENGSTEN

Week 1: eigen kerk en charitas	€ 104,60
Week 2: eigen kerk en kerkbalans	€ 118,92
Week 3: eigen kerk en kerkbalans	€ 141,40
Week 4: eigen kerk en kerkbalans	€ 206,88

Lees verder pagina 8 >>>

Johan Gortworst: ik blijf leren van anderen

(Willem Olierook)

Zelf vindt Johan het nog “te vroeg” voor een uitgebreid interview in OpWeg. Als nieuw redactielid wil hij liever eerst wat meer artikelen schrijven en daarbij ontdekken of en hoe deze teksten bij de lezers van ons parochieblad in de smaak vallen. Een prima voornemen, echter de andere redactieleden vinden nu de tijd al rijp om katholiek Apeldoorn kennis te laten maken met deze boeiende, maar bescheiden persoonlijkheid. Uit ons gesprek heb ik voor dit artikel met name zijn betrokkenheid bij kwetsbare mensen belicht.

Wie is Johan?

Wat vind je het belangrijkste om over jezelf te vertellen?
Goeie vraag. Dat ik eigenlijk met verwondering kijk naar hoe het leven zich heeft ontwikkeld. En wat ik ook verwonderlijk vind is, – ik ben nu zesenzestig – dat je al bij iemand op jonge leeftijd kan zien wat er aan talenten in zit en hoe dat er later ook uit kan komen. Schrijven en verhaaltjes vertellen heb ik altijd leuk gevonden. Ik heb laatst een schoolvriendje ontmoet van vijftig jaar geleden, we hadden samen een hut aan de Zaan gebouwd, de Zaanburcht. Met mijn typemachientje maakte ik van al onze avonturen een boekje. Ik beschreef daarin hoe we die hut boven het water bouwden en met een roeibootje over de Zaan voeren. Ik vond het laatst in een oude doos terug en liet het aan Jan, mijn schoolvriendje, zien. Hij vond het mooi. Het maakte me bewust dat ‘vastleggen’ er al heel jong in zat.

Nieuwsgierigheid

Wat zegt dat denk je over jezelf, dat je dat zo jong al gedaan hebt? Want dat was toch niet gebruikelijk in die tijd. Meisjes hadden een poëziealbum, maar jongens waren niet zo schrijverig in die tijd.
Ja…, ik heb denk ik behoefte aan het vastleggen wat ik meemaak. De verhalen liggen op straat. Ik zuig ze op en wil er waarschijnlijk iets voor mezelf van leren. Ik spiegel ze aan mezelf. Hoe zou ik met wat mensen beleven zelf omgaan? Ik heb een tijd gehad dat ik heel erg geïnteresseerd was in biografieën van mensen, met name van kunstenaars. Hoe hebben zij zich ontwikkeld? Wat hebben ze allemaal doorstaan om te komen tot waar ze zijn gekomen? Wat willen ze ermee vertellen? Dat zijn vragen die me bezighouden. Het gaat me niet om een afstandelijke analyse van die persoon, maar probeer het op mezelf te betrekken. Die wisselwerking vind ik belangrijk en die nieuwsgierigheid hoop ik heel lang te houden.

Jeugd en opleiding

Je hebt het al even over een facet uit je jeugd gehad. Beschrijf het nest eens waar je deel van uitmaakte?
Uit een protestants milieu. Gereformeerd, maar niet zo heel zwaar. Net op de rand van allerlei nieuwe theologische inzichten. Met name mijn moeder ging daar heel erg in mee. Mijn vader bleef een beetje hangen in het vertrouwde. Hij had een stomerij in Zaandam. Het was een middenstandgezin. Ik had een broer en een zus. Een degelijk gezin, goed opgevoed met stevige normen en waarden. Na de lagere school ben ik naar de MULO gegaan en daarna naar de HAVO in Amsterdam. Ik ben wel in Zaandam geboren, maar mijn moeder was een Zeeuwse en mijn vader kwam uit Twente. Een bijzondere combinatie! Mijn moeder vond: jullie moeten de wereld leren kennen en dan is Zaandam iets te klein. Zodoende zijn mijn broer en ik allebei in Amsterdam naar school gegaan.

Het was een opwindende tijd, de jaren zeventig. Dan kom je uit dat gereformeerde milieu in die wilde stad met medeleerlingen die half stoned in de klas zaten. Ik heb daar echt een ontgroening gehad. Ik heb de opleiding gevolgd voor leraar Aardrijkskunde en Duits. Misschien een wat vreemde combinatie, maar ik was geïnteresseerd in allerlei maatschappelijke vraagstukken die in de sociale geografie aan de orde komen. Ik kreeg les van een hele goede docent. Maar ik had ook die literaire belangstelling. We kregen les van een boeiende Duitse lerares die veel over de Duitse literatuur vertelde. Ook over moderne schrijvers en dat raakte me vanbinnen. Je ziet daar al die tweedeling in mijzelf: aan de ene kant belangstelling voor maatschappelijke vraagstukken en aan de andere kant mijn interesse voor literatuur en kunst: het verbeelden, het gebruikmaken van taal. Het leidde tot dat vreemde studiepakket. Achteraf begreep ik pas waarom.

We kregen les in het oude Jezuïetenklooster aan de Hobbemakade in Amsterdam. De helft van dat pand was verhuurd aan de lerarenopleiding en aan de andere kant woonden nog de Jezuïeten met onder andere pater van Kilsdonk. De portier was een priesterstudent. We kwamen elkaar tegen bij het kopieerapparaat en daar zijn we aan de praat gekomen. Als ik een tijdje geen les had dan ging ik naar de portiersloge en zaten we uren te bomen. Zo ben ik langzamerhand in contact gekomen met de Katholieke Kerk.

De Nicolaaskerk

Kun je stellen dat die ontmoeting bepalend is geweest voor de rest van je leven?
Die gesprekken waren zeker heel belangrijk voor me. We bespraken allerlei levensvragen waar ik mee zat en Bart Versteegen, hij werd later Karmeliet en pastoor in Zuid-Holland, heeft me langzaam geïntroduceerd in de Amsterdamse katholieke wereld. Eerst in de Obrechtkerk, waar ik zong in het koor en daarna ben ik ‘aangespoeld’ kun je wel zeggen in de Heilige Nicolaasbasiliek, schuin tegenover het Centraal Station. ‘De Nicolaas’ stond op het punt om verkocht te worden, om gesloopt te worden misschien wel, maar door een initiatief van een Franciscaan en een uitgetreden priester is dat voorkomen. Ze organiseerden één keer in de week een viering gebaseerd op de abdijliturgie van het St. Adelbertklooster van Egmond. Ze creëerden een stilteplek in die bruisende binnenstad en daar voelde ik me snel thuis en welkom. Er was zo tegen het einde van het tijdperk van kardinaal Alfrink veel ruimte voor liturgische experimenten. Het was sowieso een gekke tijd, de Bhagwanbeweging groeide flink, de Hare Krishna liep rond en er waren allerlei Indiase goeroes. Ik vond het interessant, maar voelde me het meest op mijn gemak in de Nicolaaskerk.

Vluchtelingen

Ik weet dat er op enig moment Sri Lankaanse Tamils in je leven kwamen. Hoe kwam dat?
Dat gebeurde op de stoep van diezelfde Nicolaaskerk. Ik zal het nooit vergeten. Ik veegde stoep schoon en opeens stonden er vluchtelingen om me heen. Inderdaad, Tamils uit Sri Lanka. Ik had nog nooit van ze gehoord. Ik was met hele andere dingen bezig: orgelconcerten organiseren in het koor zingen en de klok luiden. Ik kreeg al gauw door dat het een groep mensen betrof die niet in de samenleving welkom was. Er waren nog geen asielzoekerscentra, vluchtelingen trokken voornamelijk naar Amsterdam en Den Haag en probeerden daar een plekje te vinden.

Toen werd voor de Tamils een uitzondering gemaakt. De landelijke overheid bepaalde dat ze naar pensions verspreid over het land zouden gaan. In Apeldoorn kwam ook zo’n pension aan de Loolaan. Misschien kun jij je dat nog wel herinneren; het was rond 1985. Nu was het met de communicatie tussen deze vluchtelingen en de overheid bar slecht gesteld. De Tamils waren heel wantrouwend over wat er met hen zou gebeuren. Ik heb op een ochtend, toen er geen oplossing kwam, voorgesteld om de Nicolaaskerk als overlegruimte te gebruiken. Dat heb ik geweten! De kerk stroomde vol met honderden Tamils.
Het was landelijk nieuws. We haalden ‘s avonds het journaal, zo’n ophef gaf dat (gelach). Niet iedereen was het met deze actie eens. Er is daarna hard gewerkt aan oplossingen en onder andere is met steun van het R.K. Vreemdelingenpastoraat en Mensen in Nood (nu Cordaid) een landelijke pastoraatsgroep opgericht om te zorgen dat we rond al die pensions contactpersonen kregen. Daarnaast organiseerden we pastorale reizen langs de pensions voor uit Sri Lanka gevluchte priesters. Ik werd later tot mijn verrassing tot onafhankelijk voorzitter benoemd voor de gesprekken tussen de Tamils en de landelijke overheid.

Invloed uitoefenen

Deed je dat allemaal in je vrije tijd? Ik neem aan dat je een baan had als leraar?
Het werk voor de Tamils was vrijwilligerswerk. Ik had vier jaar lesgegeven, maar mijn belangstelling voor kunst, met name toneel, was alleen maar gegroeid. Het onderwijs beviel me niet helemaal en op enig moment nam ik de beslissing om figurant te worden bij de Nederlandse Opera. Dat heb ik een paar jaar gedaan en samen met wat andere baantjes kon ik zo in mijn levensonderhoud voorzien. Ik was toen nog vrijgezel.

Al die tijd bleef ik als vrijwilliger betrokken bij het vluchtelingenwerk en toen het eerste asielzoekerscentrum in Goes zou komen, werd ik gevraagd om daar directeur te worden. Ik weet nog dat ik bijna de koffiekan uit mijn handen liet vallen toen een ambtenaar me daarvoor vroeg. Ik had dat helemaal niet aan zien komen. Om een lang verhaal kort te maken: ik besloot om het maar gewoon te proberen en ben naar Goes gegaan. Ik heb daar ontzettend veel geleerd. Een paar jaar later werd ik gevraagd om het opvangcentrum, hier in Apeldoorn, te gaan leiden. Daarna heb ik altijd soortgelijke functies gehad, maar wel op landelijk niveau: belangenbehartiging in ‘Den Haag’ voor de daklozenopvang en de vrouwenopvang. Ik heb altijd iets voor kwetsbare groepen gedaan en heb er altijd lol in gehad om invloed uit te oefenen op maatschappelijke vraagstukken. Ook nu ik gepensioneerd ben, heb ik nog steeds contacten met die wereld en ik ben sinds dit jaar lid van de Raad van Toezicht van de Blijf Groep, de vrouwenopvang in Amsterdam.

Johan en ik hebben nog een uur genoeglijk allerlei wetenswaardigheden uitgewisseld, waar wij je als lezer niet mee willen lastigvallen (het was al veel).
Voor de biografie van Johan en om te bekijken welke boeken hij heeft geschreven zie: www.johangortworst.com

Amsterdam_St_Nicolaaskerk_1900

‘Ieder het zijne…?’

(Johan Gortworst)

De samenleving vraagt van de overheid meer oog te hebben voor de menselijke maat bij toepassing van regels. Voor iedereen geldt nu: ‘vertrouw op je eigen kracht en zoek eerst steun bij je netwerk.’ Voor de meest kwetsbaren is dat te hoog gegrepen en stigmatiserend. Deze ‘One size fits all’-benadering staat op gespannen voet met maatwerk.

Armoedebestrijding blijft een must

De armoedebestrijding blijft hoognodig. Nog steeds leeft bijna een half miljoen Nederlandse huishoudens in armoede, waaronder ook gezinnen met minderjarige kinderen. De tijd is allang voorbij dat de kerken en andere maatschappelijke instellingen zich alleen voor de armenzorg verantwoordelijk voelden. Vandaag de dag zijn er sociale wetten die moeten zorgen voor de bescherming van de meest kwetsbare mensen in onze samenleving. Lukt dat in voldoende mate?
De nieuwe regering heeft de ernst van de tweedeling in de samenleving onderkend en de armoedebestrijding tot een van haar speerpunten gemaakt. Zo wil ze het aantal kinderen dat in armoede opgroeit in vier jaar tijd halveren. Dat vraagt om een inspanning van velen.

Beroep op eigen kracht is overvragen

De overheid stelt regels aan hulp. Voordat er steun verleend wordt, gaat de overheid eerst na wat iemand zelf nog kan en of familieleden, vrienden of buren in kunnen springen. Het initiatief moet in principe van de persoon zelf uitgaan. Eigen verantwoordelijkheid staat voorop. Deze uitgangspunten, hoe voor de hand liggend ook, zijn in de afgelopen jaren als een blauwdruk over onze samenleving gelegd. Een ‘One size fits all’-aanpak.
De laatste tijd stellen onderzoekers en opiniemakers steeds vaker kritische vragen bij deze landelijke blauwdruk. Een belangrijk punt van kritiek is dat het erop lijkt dat we er te gemakkelijk vanuit gaan dat ieder mens in staat is om aan dat ideaalbeeld van de zelfredzame, op eigen kracht functionerende burger te voldoen. Een burger die een stabiel leven leidt binnen een stevig netwerk. De medewerkers van Sant’Egidio weten wel beter. Zij kennen de mensen die in armoede leven en soms uit schaamte geen hulp zoeken. Elke maandag schuiven zestig tot zeventig mensen aan bij de Franciscustafel in de pastorie voor een gratis maaltijd. Elke week komen bijna tweehonderd mensen met financiële problemen bij de Kledingbank om gratis kleding te halen. De achtergronden zijn zeer verschillend. Wellicht speelt mee dat sommigen denken nooit te zullen voldoen aan het ideaalbeeld dat we bedacht hebben en de officiële hulp mijden. Een aantal zal de weg naar de instanties niet eens kennen.

‘Vernederende regelgeving’

Vorig jaar augustus promoveerde de historica Willemijn van der Zwaard op haar proefschrift ‘Omwille van fatsoen. De staat van menswaardige zorg’.[1] Eén van haar conclusies was dat onze verzorgingsstaat veraf staat van het dagelijks leven van mensen met een hulpvraag. ‘Regels bedoeld om ze te helpen, pakken vaak averechts en soms vernederend uit’.
‘De Nederlandse verzorgingsstaat wil een menswaardig bestaan voor iedereen garanderen, maar zet in dat streven diezelfde menselijke waardigheid onder druk’, zegt Van der Zwaard. Ze roept op om beter rekening te houden met de behoefte van burgers om meer gezien en gehoord te worden, waarbij we hun individuele situatie meewegen. Dus geen ‘One size fits all’.

De presentiebenadering als alternatief

In die zin was de theoloog Prof. Dr. Andries Baart (1952) [2] zijn tijd vooruit toen hij zijn presentiebenadering in 2001 publiceerde. Een benadering bedoeld om hulpverleners een aantal werkprincipes mee te geven. Kenmerkend in zijn presentiebenadering is ‘de gerichtheid op het scheppen van rechtvaardige en liefdevolle menselijke verhoudingen, met name waar mensen onaanzienlijk, arm, ‘sociaal overbodig’, doodziek of ‘hopeloos’ zijn.’ In de presentiebeoefening wordt er gestreefd naar ‘er zijn met’ en ‘er zijn voor’ de behoeftige ander die aangewezen is op (professionele) hulp en steun. Het doel is het tot stand brengen van afstemming op de leefwereld en levensloop van de ander. Het aangaan van een relatie die zowel weldadig is als richting geeft aan de gezochte hulp en steun.

Als je vanuit deze principes werkt, vindt de hulp niet enkel plaats tijdens het spreekuur van de hulpverlener, maar kan elk moment van de dag een moment zijn om elkaar beter te begrijpen en samen naar nieuwe wegen voor de toekomst te zoeken.

Onderscheid maken is nodig…

Voor gelovigen klinkt deze benadering, die het voor de ander beschikbaar zijn en samen optrekken centraal stelt, vertrouwd in de oren. Laat dit volgens de jurist en CDA-politicus Mr J.P.H Donner nu ook het hogere doel zijn van onze moderne welvaartsstaat. In een rede voor Sociale Diensten in 2016 hield hij de ambtenaren al voor dat het er in deze tijd om gaat ‘ieder het zijne te geven’, beleid op maat, rekening houdend met plaatselijke en persoonlijke omstandigheden. ‘Het maken van onderscheid naar behoefte, mogelijkheden en omstandigheden is de norm van uitvoering geworden.’ En hoe

vreemd het ook mag klinken, ‘ieder het zijne geven’ kan ertoe leiden dat de één net wat meer ondersteuning krijgt dan de ander. Niet alle gevallen hoeven gelijk te worden behandeld en dat kan schuren met onze opvattingen over rechtsgelijkheid.
Hoe dit schuurt zagen we vorig jaar bij een mevrouw in Wijdemeren die naast haar bijstandsuitkering af en toe van haar moeder een tas met boodschappen cadeau kreeg. Een daad van liefde zou je zeggen. Nee, zei de gemeente, dit is niet rechtvaardig als je het vergelijkt met andere mensen die een uitkering krijgen en het zonder die gratis boodschappen moeten doen. De gemeente vorderde een flink bedrag terug. De publieke verontwaardiging was groot. De rechter velde een Salomonsoordeel door zowel de gemeente als de vrouw tegemoet te komen.

…voor een menselijke benadering

Zo makkelijk is het dus niet om maatwerk te leveren vanuit een menselijke benadering. De presentiebenadering kan daarbij helpen. Het werk van Baart is al door veel opvanginstellingen voor daklozen omarmd. Juist in die instellingen ondervindt men dagelijks hoe grillig de levensloop van een mens kan zijn. Periodes van herstel kunnen afgewisseld worden door periodes van terugval. Uithuilen en opnieuw beginnen. Waar je dan behoefte aan hebt is een arm om je schouder, net op het moment dat je het niet verwacht. Gemeende aandacht. Naastenliefde van de zuiverste soort.

[1] Mens raakt uit beeld in regels verzorgingsstaat - Binnenlands Bestuur

[2] Prof. dr. A.J. (Andries) Baart (1952) studeerde andragologie in Amsterdam (Universiteit van Amsterdam), specialiseerde zich op het terrein van de praktische theologie (KTH Utrecht en KU Nijmegen) en promoveerde in de wijsbegeerte (EU Rotterdam 1986). Van 1991-2006 was hij bijzonder hoogleraar aan de Katholieke Theologische Universiteit te Utrecht. Sinds 2007 bekleedt hij de leerstoel Presentie en Zorg (Tilburg en Utrecht) Sinds 2015 is hij als bijzonder hoogleraar verbonden aan de North-West University in Zuid-Afrika en sinds 2018 als visiting professor aan het UMC Utrecht, afd. Psychiatrie.

HUIS

EMMAÜSPAROCHIE APELDOORN

Adres : **Emmaüshuis, Stationsstraat 13, 7311 NL Apeldoorn**
Centraal Secretariaat : **055 526 65 04, emmaus@rkapeldoorn.nl**
Het centraal secretariaat van de parochie is geopend op maandag t/m donderdag van 9.00-12.00 uur.
Op vrijdag is het centraal secretariaat gesloten.
Kerkbalans : **NL40 INGB 0000 9418 49 t.n.v. RK Emmaüsparochie**
Overige op rekening : **NL80 RABO 0105 2420 63 t.n.v. RK Emmaüsparochie**
Website : **www.emmaus-apeldoorn.nl**
Parochiekerk : **Onze Lieve Vrouwekerk, Hoofdstraat 18, 7311 KB Apeldoorn**

Parochiebestuur Emmaüs en H.H. Franciscus en Clara

Pastoor drs. J.H.T.M. (Hans) Hermens	:	voorzitter
Vacature	:	vicevoorzitter
W.G.J. (Wilbert) van Breukelen	:	secretaris
H.P.M. (Eric) Krukkert	:	penningmeester
T.G. (Trees) Hendriks-Ganzevles	:	bestuurslid
H.H. (Harrie) Huis in 't Veld	:	bestuurslid
Vacature	:	bestuurslid

Het parochiebestuur vergadert maandelijks.

Voor vragen aan het bestuur kunt u zich wenden tot de secretaresse I. (Ineke) Bouwmeester-Bloem via: secretariaat@franciscusenclara.com, tel. 0571 27 44 45 (di. en do. van 09.00-17.00 uur).

PASTORAATSGROEP EMMAÜSPAROCHIE APELDOORN
"Zien en horen wat onder de parochianen leeft" is onze opdracht.
emmaus.apeldoorn.pgroep@gmail.com

VERTROUWENSPERSOON
Mevrouw Aafke Gussenhoven kan vertrouwelijk worden geraadpleegd bij ongewenste omgangsvormen binnen de parochie (bijvoorbeeld bij agressie, pesten, intimidatie).
Zij is bereikbaar via 06 122 628 64.

DOOPVIERINGEN
Doopvieringen vinden doorgaans een keer per maand op 'n vastgestelde zondag plaats. Ouders die hier vragen over hebben kunnen contact opnemen met het secretariaat van Twello, telefoon 0571 27 44 45 (dinsdag en donderdag).

AANMELDEN UITVAARTEN
Centraal aanmeldpunt uitvaarten 06 289 283 73

Vastenactie 2022 - Landrechten

Tijdens de vastenactie steunen we projecten die direct of indirect te maken hebben met landrechten. Zo werden er in 2020 22.000 indianen, kleine boeren en andere mensen ondersteund bij hun strijd voor landrechten. In 2022 zetten we drie landrechten projecten extra in de schijnwerpers.

Guatemala
In dit land steunt onze lokale partner drie Maya-gemeenschappen die opkomen voor hun rechten. In de voor de gemeenschappen belangrijke rivier worden waterkrachtcentrales gebouwd. Dat betekent dat de toegang tot water beperkt wordt en kostbare landbouwgrond verdwijnt. Onze lokale partner steunt de dorpen bij het opbouwen van duurzaam watermanagement, leert ze wat hun rechten zijn en hoe ze die kunnen verdedigen. Drie leiders die dreigen gevangenisstraf te krijgen vanwege hun verweer tegen de landonteigeningen, krijgen juridische bijstand.

Libanon
In dit land leven 884.000 Syrische vluchtelingen. Ze hebben geen eigen plek om te wonen in hun nieuwe land. Bijna 90% van hen leeft op de armoedegrens. In de kampen is het leven hard en zwaar. Er is onvoldoende eten, slechte huisvesting, geen school voor de kinderen en geen werk voor de volwassenen. We steunen via Vastenactie 250 gezinnen in tentenkampen in de Bekaa-vallei bij het opbouwen van een beter, menswaardig bestaan.

Brazilië
De kleine boeren in het noordoosten van Brazilië staan voor verschillende uitdagingen. Er is een groep die voldoende voedsel produceert, maar die zijn producten nauwelijks kan verkopen. Daardoor zijn hun inkomsten laag en is hun sociaaleconomische positie zwak. Veel mensen, vooral jongeren, trekken daarom naar de stad, om daar van de regen in de drup te belanden. Er zijn ook families zonder landrechten. Zij produceren onvoldoende voedsel: ze kunnen nauwelijks investeren in goed materiaal en zaaigoed, omdat ze ieder moment verdreven kunnen worden. Deze groepen leven van dag tot dag en verbouwen alleen enkele snelgroeiende gewassen. Ondervoeding ligt daardoor op de loer. Via Vastenactie krijgen 60 families uit beide groepen ondersteuning: ze ontvangen kassen, bassins voor wateropvang, gereedschap, zaaigoed én training en begeleiding.

We lopen samen op!
Als Emmaüs- en Franciscus en Clara parochies lopen we samen op en willen graag bijdragen: dichtbij, maar ook ver weg. Samen met de strijders voor waardige landrechten. En wij zijn er – samen met u – voor hen. Daar is deze Vastenactie voor bedoelt.

U kunt geven door:
- In de collectes van de vastentijd (6 maart t/m 17 april)
- uw bijdrage te storten op rekening NL80 RABO 0105 242 063 t.n.v. Emmaüsparochie Apeldoorn, ovv Vastenactie 2022
- te doneren via de QR-code

Evenals vorige jaren hopen we opnieuw voor een mooie opbrengst. Samen kunnen we veel doen! Wij danken u alvast voor uw bijdrage.

Namens de werkgroep Em-missie en MOV
onze hartelijke dank,
Rens, Luce, Virginie,
Ronald, Bruno, Hans,
Henk, Hanny, Monique

Inspiratiebijeenkomst ‘Dag van het Jodendom’

Vanwege de ‘Dag van het Jodendom’ afgelopen 17 januari had de Diocesane Werkgroep Kerk en Jodendom (DWKJ) van het Aartsbisdom Utrecht een inspiratiebijeenkomst georganiseerd die vanwege de situatie rond het coronavirus helaas niet kon plaatsvinden. Deze zal alsnog gehouden worden. Hieronder treft u de gegevens aan.

Zondag 3 april 2022
H. Apostel Pauluskerk, Willem de Zwijgerplantsoen 19 te Utrecht, aanvang 15:00 uur (verwachte eindtijd 17:00 uur). Twee lezingen zullen gehouden worden:
Rabbijnse teksten over leraarschap en leiderschap
Door: dr. Leo Mock, docent Jodendom aan de Universiteit van Tilburg (TST)
Jezus als leraar in de context van de Joodse pedagogie van zijn tijd
Door: Prof. dr. Bart Koet, emeritus-hoogleraar Nieuwe Testament en Oudchristelijke literatuur aan de Universiteit van Tilburg (TST)

De bijeenkomst zal worden geleid door dr. Tineke de Lange, beleidsmedewerker Kerk en Jodendom in Nederland. De bijeenkomst is gratis bij te wonen. Gelieve u op te geven bij de receptie van het Aartsbisdom Utrecht: receptie@aartsbisdom.nl of 030 236 15 70 (ma-di en do-vr 13:00 uur - 16:30 uur). Degenen die zich eerder hadden opgegeven, ontvangen persoonlijk bericht over de nieuwe datum. Van harte welkom!

Namens de DWKJ,
Mgr. drs. Herman W. Woorts, voorzitter

‘Met alleen een meldpunt kom je er niet!’

Over de gedragscode binnen de kerk

De recente berichten over seksueel grensoverschrijdend gedrag, zoals bij de ‘Voice of Holland’, laten weer zien hoe belangrijk het is om aandacht te besteden aan de manier waarop we met elkaar omgaan. Zeker in situaties waarin sprake is van machtsongelijkheid. Ook de RK-Kerk, in Nederland en wereldwijd, heeft hierin haar eigen zwarte geschiedenis. Het blijft een punt van aandacht: hoe voorkomen we dat kinderen en volwassenen beschadigd worden door ongewenste omgangsvormen? Pesten, agressie, (seksuele) intimidatie en discriminatie: het hoort gewoon niet te gebeuren.

De Gedragscode

Het is goed om te weten dat er sinds 2018 één ‘Gedragscode Pastoraat’ is, die geldt voor alle mensen die werken binnen de RK-Kerk in Nederland. In deze gedragscode staan concrete normen voor behoorlijk gedrag in pastorale situaties, om zo sociale veiligheid te bieden aan iedereen. ‘Het gaat daarbij om het respecteren van ieders geestelijke, psychische en lichamelijke integriteit en het bevorderen van ieders welbevinden in dezen. Een minimale voorwaarde daarvoor is dat in ieder geval geen grensoverschrijdend gedrag plaatsvindt’, aldus de toelichting van de bisschoppen op de gedragscode.

Waarden en normen in het pastoraat
In de gedragscode staat een heel aantal waarden en normen vermeld waaraan pastoraal werkenden, en in het verlengde daarvan ook alle vrijwilligers, zich moeten houden. Het gaat te ver om alles hier op te sommen, maar belangrijk in de code is dat er een professionele werkomgeving wordt geschapen, ‘waarin sociale veiligheid is gewaarborgd en kan worden ervaren’. Dat betekent onder andere dat iedereen een zodanige terughoudendheid in acht neemt ‘in het contact met degene aan wie pastorale zorg wordt verleend of geestelijke begeleiding wordt gegeven, dat ieder mogelijk misverstand en/of de schijn van grensoverschrijdend gedrag wordt vermeden. Hij gaat niet in op seksuele toenaderingspogingen.’
In de code wordt er ook op aangedrongen om bij twijfel een collega te raadplegen en geen geld e.d. voor zichzelf aan te nemen voor verleende pastorale diensten.
Ook wordt er in de code nadrukkelijk aandacht besteed aan de omgang met minderjarigen. Uiteraard moet ook voor hen altijd gezorgd worden voor een veilige omgeving.
Tenslotte wordt in de code aangegeven dat het voor pastoraal werkenden belangrijk is om aandacht te besteden aan het eigen lichamelijke en geestelijke welzijn.
De code eindigt met een dringend pleidooi: ‘Het openbare en privégedrag van degenen die pastoraal werkzaam zijn kan mensen inspireren en motiveren. Wanneer dat gedrag echter verwerpelijk of discutabel is, kan het ook aanstoot geven en het geloof van mensen ondermijnen. Wie pastoraal werkzaam is moet zich daarom te allen tijde bewust zijn van de verantwoordelijkheden die met dit werk gepaard gaan.’

Als het dan toch fout gaat

Mocht iemand toch last hebben van grensoverschrijdend gedrag binnen onze parochie, dan kan men, eventueel anoniem, voor gesprek en klachten terecht bij onze vertrouwenspersoon, Aafke Gussenhoven, tel: 06-122 628 64 (tot mei dit jaar).
Ook kan men terecht bij vertrouwenspersonen van het landelijk ‘R.K. Meldpunt Grensoverschrijdend Gedrag’. Informatie over de werkwijze van het meldpunt is te vinden op meldpuntgrensoverschrijdendgedragrkk.nl. Op die website is ook de tekst van de gedragscode te vinden.

Wim Vroom, pastoraal werker

KIND EN KERK

Vormsel

Wij feliciteren Mirko Cutunic, Demain Jozic, Jenneke Heere, Catrijn Heere, Dennis Nutbey, David Nutbey, Luuk Starink, Floris Timmer, Yara Wassink, Karlijn de Wilde, Marit de Winter, Lucas Balkema en Yara Poernama met het ontvangen van het sacrament van het vormsel.
De vormelingen zijn gevormd door kardinaal Eijk op 12 februari. Helaas was een aantal kinderen in quarantaine door corona. Zij zullen in juni hun vormsel alsnog doen.

Deze groep heeft veel gezellige activiteiten moeten missen omdat er binnen de corona beperkingen niet veel mogelijk was. De laatste bijeenkomst konden we de teugels een beetje laten vieren en sloten we af met spelletjes en pannenkoeken.
De nieuwe groep vormelingen gaat eind februari starten met hun voorbereiding. Deze groep zal op 25 juni door kardinaal Eijk gevormd worden.

Eerste communie

Inmiddels hebben al een aantal communicanten hun eerste communie gedaan in een eucharistieviering. Op 20 februari heeft Louise Sipkema haar eerste communie gedaan en wij feliciteren haar daarmee. Ook Yara Wassink heeft de eerste communie ontvangen op 30 januari. Gefeliciteerd!
Op 16 maart (19:30 uur in de kerk) is er een informatieavond voor nieuwe communicantenouders.
Opgeven voor de eerste communie kan het hele jaar door. U kunt mailen naar 1ecommunieapeldoorn@gmail.com
In de veertigdagentijd zullen er geen communicanten zijn die hun eerste communie doen. Vanaf de Pasen zullen op een aantal zondagen communicanten hun eerste communie doen.

Gezinsvieringen en misdienen

Nu de versoepelingen van de corona doorgevoerd worden, kunnen wij ook weer starten met gezinsvieringen. De data voor deze gezinsvieringen zijn op de zaterdagen 26 februari, 9 april (Palmpasen) en 4 juni (avond voor Pinksteren). Het bijwonen van vieringen is een onderdeel van het communieproject. Ook wordt aan de vormelingen en communicanten gevraagd om een keer misdienaar te zijn in het voorbereidingstraject.

Vasten-trommeltjes maken

Als start van de vastentijd gaan we met kinderen vastentrommeltjes maken op 27 februari van 12:15 tot 14:00 uur. Wij zorgen ook voor een broodje als lunch. Graag even laten weten als uw kind komt: kindenkerk@rkapeldoorn.nl of een appje naar Mariska Litjes.

Project voor de Veertigdagentijd: Kijk eens in de spiegel

In alle evangelielezingen van de veertigdagentijd blijkt dat Jezus de toehoorders steeds een les leert in eerlijk naar jezelf kijken, je niet beter voelen dan een ander. Je bent geen haar beter, iedereen doet wel eens wat verkeerd, maar God is barmhartig. Beroep je maar niet op God als je je medemens wilt veroordelen. Jezus vraagt ons ‘kijk eens in de spiegel’ en ga aan de slag met wat je ziet bij jezelf. Welke emoties en beelden roept dit op en wat kan je daarmee doen om ten goede te keren.
Elke zondag staat er een figuur centraal – de pestkop- de slaapkop- de brompot- de klikspaan en de zondebok. Met Pasen zien we onszelf in de spiegel.

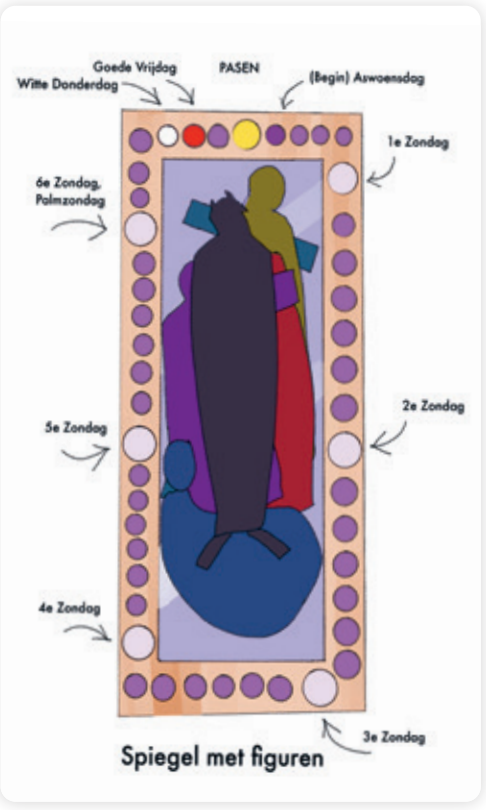

Spiegel met figuren

Op weg naar Pasen

Maria Boodschap - Barthélemy van Eyck, 1435, Heilige Geest kerk, Aix-en-Provence

Maria Boodschap - OLV ter Nood

Veertigdagentijd

Vanaf volgende week woensdag zitten we in de veertigdagentijd, de voorbereidingstijd voor Pasen. Het getal veertig in deze tijd verwijst naar verschillende Bijbelse gebeurtenissen. Allereerst naar de veertig jaren die het volk van Israël in de woestijn moest doorbrengen. Maar ook naar de veertig dagen die Ninevé nog kreeg alvorens verwoest te worden, de veertig dagen die Mozes op de berg verbleef, de evenzovele dagen die Elia nodig had om bij de berg Horeb te komen, de veertig dagen en nachten van de zondvloed en die van Jezus tijd in de woestijn.

Het getal veertig is een geladen getal, vol van afzondering, inkeer, onderweg zijn naar. De veertigdagentijd is de tijd die voorafgaat aan Pasen, een tijd van bezinning en vasten. Ze duurt langer dan veertig dagen. Gek? Nee, want de zondagen tellen niet mee, dat zijn geen vastendagen. De Veertigdagentijd begint met 'Aswoensdag' en beslaat zes weken en dus zes zondagen. De kleur die we zien in de liturgie in de kerk in deze tijd is Paars. In de traditie van onze parochianen uit Syrië en Irak gelden vijftig dagen vasten. Dat is ook wat strenger dan wij gewend zijn: helemaal geen dierlijke producten gebruiken. Dus geen vlees, maar ook geen vis, eieren, melk, boter en kaas. Het is een uitdaging om met hen mee te vasten door deze tijd zoveel mogelijk dierlijke producten te laten staan.

2 maart Aswoensdag

Op Aswoensdag sluiten we de Carnaval af en worden wij opgeroepen tot bezinning en boetedoening. In de liturgie spoort Jezus ons aan om ons te bekeren, door te bidden, te vasten en te delen met de armen, dichtbij en ver weg. Wij symboliseren deze houding in de kerk door het teken van het askruisje. De as, van de verbrande palmtakjes van vorig jaar, herinnert ons aan de vergankelijkheid van ons leven, we zijn gemaakt uit stof en zullen tot stof terugkeren. In deze tijd van corona zal er waarschijnlijk geen kruisje worden gezet op het voorhoofd, maar worden wij bestrooid met as, het oude ritueel van boetedoening. As is door het vuur gezuiverd, zo zullen wij ook in deze tijd van bezinning en boetedoening gezuiverd worden en steeds meer gaan lijken op Christus en met Hem opstaan in een nieuw leven dat we met Pasen vieren.

Jozef vertelt zijn dromen, Rembrandt van Rijn, 1638, Rijksmuseum

18 maart heilige Jozef

Op 18 maart vieren wij het feest van de Heilige Jozef, de bruidegom van Maria. Afgelopen jaar heeft Paus Franciscus afgekondigd tot het Jozef-jaar. De paus beveelde Jozef aan als een bijzonder rolmodel voor katholieken en als een gids in deze moeilijke tijden. Er is vorig jaar aandacht besteed aan de trouw van Jozef, en zijn zorg voor het Kind door het te beschermen. Hierbij liet hij zich sterk leiden door de engelen in zijn dromen die hem aangaven te vluchten naar Egypte en later terug te keren naar Nazareth toen het weer veilig was. In het Jozef-jaar hebben wij in de kerk het Jozef altaar in ere hersteld, rechts voorin, naast het Hoogaltaar. Jozef is de patroon van de arbeiders. De woorden van paus Benedictus zijn erg actueel, hij zei: "Ik zou aan hem de jonge mensen willen toevertrouwen die slechts moeizaam in de arbeidswereld kunnen integreren. Ik denk aan de werklozen en aan hen die onder ontberingen lijden die het gevolg zijn van de wereldverspreide crisis in de werkgelegenheid".

24 maart Maria Boodschap

We zijn op weg naar Pasen, maar deze feestdag heeft al een klein beetje met Kerstmis te maken. Het is maart, negen maanden vóór de geboorte van Jezus op 25 december! Op 24 maart vieren wij het bezoek van de engel Gabriël aan Maria, Annunciatie zoals dat traditioneel heet. Op de website 'Weet wat je viert' staat te lezen: 'In Galilea is een stad die Nazareth heet. Daar woonde Maria. Ze was nog jong en pas verloofd met Jozef. Op een dag verscheen de engel Gabriël plotseling in haar kamer. Maria was bang, maar de engel bracht goed nieuws. Hij zei dat God ervoor zou zorgen dat ze een heel bijzondere zoon zou krijgen. Die zoon zou Jezus heten en een groot man worden. Negen maanden later werd Jezus geboren'. Het hoogfeest van Maria Boodschap valt dit jaar op vrijdag in de Veertigdagentijd. Het vasten kan in dit geval onderbroken worden.

De Veertigdagentijd is een sterke tijd, een tijd om bewust te zijn van ons leven, een tijd van uitzuivering, van loslaten en ons richten op wat goed is. Goed voor onszelf, onze eigen gezondheid, maar ook goed voor anderen en dan met name voor hen die minder hebben, door te delen. Daarbij ook goed te zijn voor onze aarde, door duurzame keuzes te maken in wat wij kopen, wat wij eten, hoe wij wonen, hoe wij reizen. In deze tijd hoop ik dat er voldoende momenten zijn voor gebed en voor het lezen uit de Bijbel, momenten om af te stemmen op God, momenten dat wij even stil worden om de stem van God te horen in ons hart, momenten om thuis te komen in de Liefde en het Licht van Christus. Dan straalt er al iets van het Licht van Pasen door ons bestaan.

Ronald Dashorst

Fra Angelico - Anunciación, 1443

Bericht over het Leerhuis (6)

Het Leerhuis gaat verder
Graag praten we u even bij over het Leerhuis. De versoepeling in de coronaregels maken het mogelijk om in een veilige setting de Leerhuis bijeenkomsten rondom de Algemene Geloofscursus weer te hervatten. Op donderdag 17 maart a.s. start al weer een derde groep. Er zijn nog plaatsen vrij! Wanneer u wilt deelnemen, kunt u zich opgeven via telefoon: 055 526 65 00 of via e-mail: emmaus@rkapeldoorn.nl.

Nog even in het kort: de Algemene Geloofscursus beoogt om middels ontmoeting, onderling geloofsgesprek en het aanreiken van enige kennis tot verdieping van uw en elkaars geloof te komen. Het zijn zeven bijeenkomsten met zo'n 12 deelnemers, die verzorgd worden door leden van het pastoraal team. Elke bijeenkomst begint met een eenvoudige maaltijd, waarbij er ruimschoots de gelegenheid is om elkaar te leren kennen. De zeven bijeenkomsten zijn in het Parochiecentrum Emmaüshuis, Stationsstraat 13 te Apeldoorn en duren van 17:30 tot 20:30 uur.

(Inhoudelijke) vragen over de bijeenkomsten kunnen gesteld worden aan het pastorale team via het secretariaat, 0571 27 44 45 op dinsdag en donderdag van 9:00 tot 17:00 uur en via secretariaat@franciscusenclara.com. Ook liggen er achter in de kerk folders met nadere informatie over de geloofsbijeenkomsten.

Op voorhand wensen we u een inspirerende en prettige cursus toe.
Dori-Anne Aalbers en Gerard Disberg,
ondersteuners Leerhuis

Synodaal proces

Ook u kunt hieraan meedoen!!!
U en ik, wij allen maken samen deel uit van de grote wereldkerk. Samen vormen we het volk Gods onderweg. Vanuit die gedachte roept Paus Franciscus ons allen op om gelovig met elkaar in gesprek te gaan binnen ieders eigen parochie. Dit gelovig gesprek vindt de komende tijd wereldwijd plaats binnen alle parochies/geloofsgemeenschappen van onze Kerk. En natuurlijk doen wij daar als parochie ook aan mee en krijgt u de kans vanuit gelovig perspectief na te denken en mee te praten over hoe wij kerk kunnen zijn in onze tijd en onze samenleving. Om dit gesprek wereldwijd te doen slagen heeft paus Franciscus in november het eerste mondiale synodale proces in de kerkgeschiedenis geopend. De paus nodigt iedere gelovige uit om binnen zijn of haar parochie/geloofsgemeenschap in gesprek te gaan. Van de gesprekken binnen de parochies worden korte verslagen gemaakt en doorgestuurd naar de plaatselijke bisdommen. Zij nemen dit materiaal mee naar Rome. Door de coronamaatregelen zijn we gehinderd om dit proces eerder op te starten. Ondanks deze hindering wordt wel gevraagd het synodaalproces binnen onze parochie voor 1 april a.s. af te ronden.

Samen op weg
Synodaal is afgeleid van twee Griekse woorden die betekenen: samen en weg. Met weg wordt hier bedoeld de weg van het christelijk geloof en het christelijk leven. Voordat de volgelingen van Jezus christenen werden genoemd, stonden ze bekend als 'aanhangers van de weg". De Weg is de weg tot God, en die Weg is geen straat of laan, maar een persoon, namelijk Jezus Christus.
Het synodaal proces is geen peiling naar diverse meningen en ideeën.
Het gaat erom dat we als gelovigen een gezamenlijke weg vinden, waarlangs de kerk in onze tijd en in de samenleving ter plaatse haar missie, opdracht, kan vervullen. En die missie is geen andere dan die zij vanaf haar begin alle eeuwen door heeft gehad; Christus en zijn evangelie te verkondigen.

Synodaal zijn, zo legt paus Franciscus het uit, vraagt om een authentiek moedig en eerlijk spreken, maar bovenal ook om een luisterende houding. Het gaat er niet om, om elkaar in debat de ander te overtuigen, maar juist wat de ander zegt te aanvaarden als een manier waarop de Heilige Geest kan spreken voor het welzijn van allen. Het geloofsgesprek is niet alleen voor geestelijken maar voor alle leden van de Kerk. Immers Gods Geest werkt in en door alle mensen. Misschien wel juist in hen waarvan je het niet verwacht. De Geest waait immers waar Hij wil.

Ontmoeten
U, jij, wordt uitgenodigd om samen op weg te gaan in geloof, elkaar daadwerkelijk te ontmoeten en met elkaar in gesprek te gaan over drie thema's die relevant zijn voor onze lokale situatie. De drie thema's zijn:
1. Vieren.
2. Medeverantwoordelijkheid voor Missie
3. Dialoog in Kerk en samenleving

Bij elk thema horen enkele vragen die het gesprek kunnen begeleiden met de bedoeling om ons geloof te verwoorden.
1. Bij vieren valt te denken aan vragen zoals; hoe wordt uw persoonlijk geloofsleven gevoed binnen uw geloofsgemeenschap? Hoe verrijkt en inspireert het samen vieren en bidden uw persoonlijk geloof? Voelt u zich binnen de geloofsgemeenschap gedragen en in hoeverre helpen daarbij de liturgische vieringen? Etc.
2. Bij medeverantwoordelijkheid voor Missie valt te denken aan vragen zoals; welke verantwoordelijkheid voelt u om de opdracht van de kerk te bevorderen? Welke rol ziet u voor u zelf om uw geloof handen en voeten te geven binnen de geloofsgemeenschap waarin u leeft? Etc.
3. Bij Dialoog in Kerk en samenleving kan worden ingegaan op vragen als; wat zijn de plaatsen en manieren van dialoog binnen onze plaatselijke Kerk?

Hoe gaan we als kerk in dialoog met andere sectoren binnen onze samenlevingen, hoe leren van deze sectoren, zoals politiek, economie, armen, maatschappelijk middenveld etc.?

Bent u geïnteresseerd, hieronder volgt de uitnodiging en kunt u lezen hoe u mee kunt doen aan het synodaal proces. Ook zal achter in de kerk dit artikel met de uitnodiging te vinden zijn.

Uitnodiging
Hoe kunnen wij kerk zijn in onze tijd en onze samenleving?
Vanuit die vraag roept paus Franciscus katholieken wereldwijd op met elkaar in gesprek te gaan over kerkelijke gemeenschap zijn in onze tijd.

Deze gesprekken zijn een voorbereiding op een bisschoppensynode die in 2023 zal plaatsvinden in Rome.

Ook in onze parochie willen we meedoen met dit synodale proces. Daarom nodigen wij jou uit voor een bijeenkomst op donderdag 10 maart in het Emmaüshuis in Apeldoorn.
Op deze avond willen wij met parochianen in gesprek gaan over thema's als:

- hoe vieren wij ons geloof;
- hoe maken we de missie van de kerk waar in onze samenleving;
- zien wij mogelijkheden voor dialoog en uitwisseling in onze parochie.

Op deze bijeenkomst is ieders visie van harte welkom. Naar aanleiding van deze avond zal er een samenvatting van wat er besproken is, worden gemaakt en verstuurd naar het bisdom. Door het bisdom wordt weer een samenvatting gemaakt van de verslagen uit alle parochies en naar Rome gestuurd ter voorbereiding van de bisschoppensynode van 2023.

We komen op 10 maart bij elkaar van 19:30 tot 21:30 uur in het Emmaüshuis bij de Onze Lieve Vrouwekerk in Apeldoorn, Stationsstraat 13. Voorafgaande aan de bijeenkomst is er om 19:15 een korte gebedsdienst in de kerk. In deze viering bidden we om leiding en kracht van de heilige Geest.

Doe je mee, laat dat dan even weten door je voor 5 maart aan te melden bij één van de secretariaten van de parochies: secretariaat@franciscusenclara.com of emmaus@rkapeldoorn.nl.

We zien uit naar jouw komst,
met synodale groet, het Pastoraal Team,
pastoor Hans Hermens
diaken Ronald Dashorst
Wim Vroom, pastoraal werker
Mariska Litjes, kind en kerk

N.B. Als u verhinderd bent maar toch uw gedachten kwijt wilt over het synodaal proces dan is er voor vrouwen door het Netwerk Katholieke Vrouwen een digitale vragenlijst/enquête. Deze vragenlijst kan tot uiterlijk 31 maart op internet worden ingevuld via https://nl.surveymonkey.com/r/zij-heeft-een-verhaal. Ook het bisdom Den Bosch (www.bisdomdenbosch.nl) heeft op de website een mogelijkheid om digitaal aan het synodaal proces mee te doen.

<<< *Vervolg van pagina 2*

MISINTENTIES, VOOR ZOVER BIJ ONS BEKEND
26/27 februari 2022
Annie Spronk-Post
Egidius Johannes Elbers
levenden en overledenen fam. Wijnbergen
Frits van Essen
Truus van der Linde-Kleverwal
5/6 maart 2022
Egidius Johannes Elbers
Stephan Staijen, overleden ouders, schoonouders en schoonzoon
Gezondheid en voorspoed voor het gezin
Frits van Essen
Truus van der Linde-Kleverwal
12/13 maart 2022
Egidius Johannes Elbers
19/20 maart 2022
Egidius Johannes Elbers
26/27 maart 2022
Egidius Johannes Elbers
Annie Spronk-Post

PAROCHIEKRONIEK
Gedoopt
Op 16 januari jl. is Morris Martine door het Heilig Doopsel in onze geloofsgemeenschap opgenomen.
Op 13 februari jl. zijn Bryanna Olaria en Everon Veld door het Heilig Doopsel in onze geloofsgemeenschap opgenomen.

Overleden
Op 27 januari jl. is Ineke Winterman-Haaima overleden.
De begrafenis heeft in besloten kring plaatsgevonden.
De afscheidsviering van Doortje Bosch-Menting heeft 29 januari jl. plaatsgevonden in de O.L. Vrouwekerk.
De afscheidsviering van Frits van Essen heeft 15 februari jl. plaatsgevonden in de O.L. Vrouwekerk.
De afscheidsviering van Truus van der Linde-Kleverwal heeft 17 februari jl. plaatsgevonden in de O.L. Vrouwekerk.

PAASKAARSEN
Vanaf heden kunt u tijdens de openingsuren van het secretariaat weer uw huispaaskaarsen bestellen. De kaarsen zijn met verschillende versieringen, lengtes en prijzen leverbaar. Achter in de kerk hangt een lijst met verschillende afbeeldingen. Uiterlijk tot en met 14 maart a.s. kunt u uw bestelling opgeven.

SANT'EGIDIO

santegidioapeldoorn@gmail.com | www.santegidio.nl | www.santegidio.org | www.santegidio.be

Kledingbank
Het is altijd indrukwekkend om op maandag te zien wat er allemaal bij de Kledingbank gebracht wordt, zoveel kleding, schoenen, gordijnen, linnengoed en nog veel meer. Soms met een verdrietige aanleiding, soms omdat men aan onze gasten denkt en hen wil steunen. Zo kregen wij de bijzonder mooie gift van twee prachtige bruidsjurken, waarvoor veel dank! Eén daarvan heeft al een nieuwe bestemming gekregen. Ook hebben we opvallend veel heren broeken ontvangen, dit is voor onze gasten zo belangrijk. Voor het komend lenteseizoen zijn we op zoek naar goede kinderschoenen, heren jassen, T-shirts en goede heren-schoenen. Qua linnengoed willen we heel graag twee persoons dekbedhoezen en twee persoons hoeslakens ontvangen en vooral ook theedoeken, van deze artikelen hebben we bijna niets meer. Onze grote dank als u het kunt brengen op een maandag van 10:00 – 15:00 uurOude Beekbergerweg 157, 7333 AE Apeldoorn.

Generatietuin
Voor de Generatietuin zijn we druk bezig om een kas te plaatsen, zes bij drie meter stenen weggehaald, wit zand verwijderd en zwarte grond ervoor teruggebracht door Zevenhuizen Grondwerken. Nu nog de kas opbouwen en dan kunnen de kinderen aan de slag om voor te zaaien voor de tuin. Een eerste stap is al gezet door aardappels voor te kiemen in eierdozen.

Met de kinderen kijken we uit naar het begin van de lente, dan kunnen we weer in de tuin aan de slag.

Franciscustafel
Door de versoepelingen van de corona-maatregelen kunnen wij weer mensen binnen ontvangen in de pastorie aan de Franciscustafel. Veel mensen hebben ernaar uitgekeken en hoeven niet meer hun maaltijd op de straat op te eten, maar in een warme ruimte met mooi gedekte tafels.

Maaltijd zwerfjongeren
Op 25 februari is er weer een maaltijd voor de zwerfjongeren in de Herberg. Deze avond gaan Nadia en Chico koken en het beloofd weer een gezellige avond te zijn in de net opgeknapte huiskamer van de Herberg.

54e verjaardag van de Gemeenschap van Sant'Egidio
Op zondag 27 maart gedenken wij dat de gemeenschap 54 jaar geleden is begonnen in Rome met een aantal studenten die zich, naar het voorbeeld van Jezus, in gingen zetten voor de armen van de stad. Wij zullen dit heugelijke feit feestelijk gedenken om 14:00 uur in een eucharistieviering in de Mozes en Aäronkerk te Amsterdam waarbij kardinaal Anders Arborelius, bisschop van Stockholm, zal voorgaan. De viering wordt gevolgd door een receptie.

STAD

Kopij voor de volgende OpWeg graag inleveren uiterlijk woensdag 23 maart 2022 per e-mail aan receptie@rkapeldoorn.nl

DE DRIE RANKEN

Voor informatie: http://www.3ranken.nl/

Omzien Naar Elkaar

Helaas kan niet iedereen altijd beschikken over familie, buren of goede bekenden die in de gelegenheid en in staat zijn hulp te bieden. 'Omzien naar Elkaar' wil hulp bieden aan mensen die kortstondig hulp nodig hebben. Bij hulp kunt u denken aan vervoer naar ziekenhuis voor bezoek arts, boodschap doen i.v.m. ziekte, huishoudelijke hulp, lamp repareren, hulp bij verhuizing, kamer behangen of tuinonderhoud.
Heeft u zelf hulp nodig of wilt u zich aanmelden als vrijwilliger, neem dan contact op met:
Irene Schiphorst, telefoon 541 58 31;
Adri Hulst, telefoon 541 61 64,
E-mail: omziennaarelkaar@3ranken.nl

Film: Babettes Feast
Donderdag 3 maart, 14:00 uur.
Een indrukwekkende verfilming van een mooi verhaal.
Kosten: € 5,00 incl. koffie of thee.
Opgave verplicht: vonc@3ranken.nl

Sacrale dans
Donderdag 3 maart en donderdag 31 maart, 19:30 uur.
Tijd: 19:45 - 21:00 uur in de kerkzaal van De Drie Ranken. Inloop om 19:30 uur.
Kosten: € 5,00 per keer.
Opgave is verplicht: vonc@3ranken.nl

Meditatie
Dinsdag 8 en 22 maart.
Let op. Gewijzigde aanvangstijd 18:30 uur.
In het seizoen 2021/2022 kun je weer deelnemen aan een meditatiegroep in De Drie Ranken, elke 2e en 4e dinsdag van de maand. De meditatie is in de nieuwe stilteruimte van De Drie Ranken. We beginnen om 18:30 uur en ronden om 19:30 uur af met een kop koffie of thee. Voor meer info kun je contact opnemen met Henri ten Brinke 06 114 012 97 of henritenbrinke@3ranken.nl. Voor elke avond is aanmelden verplicht via vonc@3ranken.nl

Clownsworkshop: de vierde scheppingsdag.
Zaterdag 19 maart, De Verwondering, 10:00-12:30 uur.
In deze workshop gaan we de vierde scheppingsdag verkennen vanuit de clown. Een andere kijk op deze dag? Dan is deze workshop een leuke uitdaging. Zeker onder de deskundige leiding van Joyce Schoon, verbonden aan de 7evende hemel.
https://www.7evendehemel.nl/
Tijd: 10:00-12:30 uur, aansluitend lunch (graag zelf meenemen, voor soep wordt gezorgd). In de huiskamer in De Drie Ranken.
Kosten: € 17,50. Mocht dit een probleem zijn, neem dan gerust contact op.
Voor belangstellenden is het mogelijk om 's middags nog een uur te blijven om de verbinding met deze workshop en de Open Kring Viering van 27 maart te maken.
Opgave graag zo snel mogelijk i.v.m. de organisatie: de.verwondering.apeldoorn@gmail.com

Engelenbeelden
Woensdag 30 maart 15 uur.
VONC organiseert weer een "Wijd open ogen, kunst als spiegel van de ziel". Gast is Ela Venbroek-Franczyk. Arie van der Plas gaat met haar in gesprek. Ook zal er gelegenheid zijn om zelf vragen te stellen en haar beelden te bekijken. in de huiskamer in De Drie Ranken.
Aanmelden verplicht via vonc@3ranken.nl of met een briefje met daarop naam en telefoonnummer in de brievenbus van De Drie Ranken. Kosten € 2,50 incl. koffie of thee.

Lezing "Hoe zijn de lichten aan het hemelgewelf ontstaan?"
Vrijdag 1 april, 10:00 uur.
Een alternatief scheppingsverhaal door Pier Slump. Toegang: € 2,- (incl. koffie of thee).
In de 40-dagentijd staan we stil bij het scheppingsverhaal. Over de vierde scheppingsdag zal Pier Slump, die zich al zestig jaar verdiept in ons heelal, wat vertellen. Spannend!
Aanmelden via: vonc@3ranken.nl

HUBERTUS

Werkgroep Welzijn/Ziekenbezoek
Als u weet dat iemand wordt opgenomen in het ziekenhuis, licht dan even de werkgroep Welzijn in:
mevrouw D. van Bussel, telefoon 055 521 80 06 of de heer G. Tiemessen, telefoon 055 521 39 28.

Stilteruimte St. Hubertus
De stilteruimte is voor persoonlijk bezoek open als het Multifunctionele Centrum "De Groene Hoven" open is. Het MFC is open van maandag t/m vrijdag tussen 9:00 en 17:00 uur.

Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap
Eucharistieviering donderdag 17 maart a.s. met na afloop een gezellig samenzijn georganiseerd door Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap.
Na de persconferentie van dinsdag 15 februari jl. waarin door de overheid weer veel mogelijk is, na het vreselijke coronavirus dat ons land maar ook de hele wereld heeft getroffen, pakt ook de Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap de draad weer op. We zijn blij dat we dit weer mogen en hoe kunnen we dit beter doen dan te beginnen met een H. Eucharistieviering.
Donderdagmiddag 17 maart a.s. om 14:00 uur wordt u weer uitgenodigd in het Hof van Afscheid, Boerhaavestraat 60 in Apeldoorn om deel te nemen aan deze Eucharistieviering. Na de viering wordt u een kop koffie of thee aangeboden door het Hof van Afscheid en een hapje en een drankje door de Werkgroep Welzijn.
Naast de ouderen van 75+ uit de Hubertusgemeenschap zijn ook andere belangstellenden van harte welkom.
Het thema voor deze viering zal zijn "St. Josef voorbeeld van vertrouwen".
In deze Eucharistieviering gaat Pater Dominiek Deraeve sdb voor en het Hubertuskoor verzorgt weer de zang.
De ouderen van 75 + en de langdurige zieken uit de Hubertusgemeenschap krijgen allemaal een persoonlijke uitnodiging.
Mocht u deze uitnodiging zaterdag 12 maart a.s. onverhoopt nog niet hebben ontvangen dan kunt u contact opnemen met de heer G. Tiemessen, telefoon 055 521 39 28 of 06 306 117 25 en met mevrouw D. van Bussel, telefoon 055 521 80 06.
Graag zien wij u donderdag 17 maart om 14:00 uur in Het Hof van Afscheid.
U bent van harte welkom.
Werkgroep Welzijn Hubertusgemeenschap.
Gerard Tiemessen.

Nieuwe loper OpWeg gevraagd
Mevrouw Dolman heeft aangegeven dat zij om gezondheidsredenen na 31 jaar als trouwe loper van OpWeg stopt met het bezorgen van de krantjes. Wij willen haar daar namens de Emmaüsparochie hartelijk bedanken voor haar jarenlange inzet.
Wij vragen een nieuwe bezorger voor haar wijkje. Het gaat om 12 OpWeg kranten, de adressen liggen verspreid in Rob Kochstraat, Pasteurstraat, Einsteinlaan en A.v. Leeuwenhoekstraat.
Bent u goed ter been, of houdt u van een wandeling om fit te blijven, heeft u een klein uurtje per maand tijd over, dan bent u de persoon die wij zoeken om dit wijkje van mevrouw Dolman over te nemen. U kunt zich opgeven bij B. Scheffer tel: 521 16 94.

VICTOR

Bijbelgroep 'Victor'
Elke eerste donderdag van de maand komen we bij elkaar bij iemand thuis om ons te verdiepen in de lezingen van de komende zondag. Bijbelkennis is niet nodig wel openheid naar hetgeen geïnspireerde woorden betekenen in onze tijd. Wilt u meedoen stuur dan even een mail naar pastor R. Pragt: ruudpragt@gmail.com of laat het weten op het secretariaat van de parochie. We kijken dan of het aantal een gewone huiskamer niet te boven gaat. Van harte welkom.

KERKDIENSTEN ELDERS

De vieringen zowel vanuit de H. Martinuskerk te Twello als vanuit de O.L. Vrouwekerk te Apeldoorn worden ook online uitgezonden. Zie hiervoor de website van de Emmaüsparochie en de Franciscus en Claraparochie.
Collectes blijven nog plaatsvinden via de collectebus bij de uitgang of een bankoverschrijving. De dringende vraag blijft van kracht om verantwoordelijkheid te nemen en thuis te blijven met klachten die kunnen wijzen op corona.

VIERINGEN H. MARTINUSKERK TWELLO
(online en via livestream)
https://kerkdienstgemist.nl/stations/2185
Zondag 27 februari, 8e zondag door het jaar
09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Woensdag 2 maart (Aswoensdag)
09:00 uur Eucharistieviering
Donderdag 3 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zondag 6 maart,
1e zondag van de 40dagentijd
09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Woensdag 9 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Donderdag 10 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zondag 13 maart,
2e zondag van de 40dagentijd
09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Woensdag 16 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Donderdag 17 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Zondag 20 maart,
3e zondag van de 40dagentijd
09:00 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Woensdag 23 maart
09:00 uur Eucharistieviering
Donderdag 24 maart
09:00 uur Eucharistieviering

VIERINGEN H. MARTINUSKERK VAASSEN
(online en via livestream)
https://www.kerkomroep.nl/#/kerken/21182
Zaterdag 26 februari,
8e zondag door het jaar
18:30 uur Eucharistieviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Zaterdag 12 maart,
2e zondag van de 40 dagen tijd
18:30 uur Eucharistieviering voor
Voorganger pastoor J. Hermens

VIERINGEN H. ANTONIUS ABT LOENEN
(online en via livestream)
https://kerkdienstgemist.nl/stations/1031
Zondag 27 februari, 8e zondag door het jaar
10:00 uur Gebedsviering
Voorganger leken pastor A. v.d. Werff
Zaterdag 5 maart,
1e zondag van de 40dagentijd
18:30 uur Eucharistievieringviering
Voorganger pastoor J. Hermens
Zaterdag 19 maart,
3e zondag van de 40dagentijd
18:30 uur Eucharistievieringviering
Voorganger pastoor J. Hermens

DE HEEMHOF
06 maart Dhr. H. Ekenhorst
13 maart 1e zdg 40-dgn
Mw. M. Kuiper
20 maart 2e zdg 40-dgn
Mw. M. Bossenbroek-Baller
27 maart 3e zdg 40-dgn
RK Pastor W. Achtereekte
De kerkdiensten beginnen om 10:30 uur.

MARKEN-HAVEN
12 maart 1e zdg 40-dgn
Mw. M. Kuiper
26 maart 3e zdg 40-dgn
RK Pastor. W. Achtereekte
De kerkdiensten beginnen om 10:30 uur.

H. GEESTKAPEL, ASSEL
Elke zondag is er een eucharistieviering waarin afwisselend wordt voorgegaan door de salesianen Bijou Oledath en Dominiek Deraeve. De viering is toegankelijk onder voorbehoud van de coronamaatregelen:
- draag een mondkapje op de momenten dat je je door de kapel beweegt
- handen wassen bij binnenkomst
- zorg ervoor dat je gevaccineerd bent
- houdt zoveel mogelijk afstand van elkaar
- als de kapel TE VOL raakt kan de toegang worden geweigerd

De Adventsactie t.b.v. straatkinderen in Nairobi in projecten van de salesianen heeft het vorstelijke bedrag van € 6.250,00 opgebracht. Waarin een klein kapelletje groot kan zijn. Asante sana! Hartelijk dank.

EVEN STILSTAAN

Hoogfeest van St. Jozef, 19 maart

Wees gegroet, behoeder van de Verlosser,
bruidegom van de Maagd Maria.
Aan u vertrouwde God zijn enige Kind toe;
op u stelde Maria haar vertrouwen;
met u werd Jezus een man.
Heilige Jozef, toon ons
dat u ook onze vader bent
en leidt ons op de weg van het leven.
Verkrijg voor ons genade, barmhartigheid en moed,
en bescherm ons tegen alle kwaad. Amen.
Gebed voorgesteld door paus Franciscus voor het Jozefjaar 2021

BIJBELROOSTER

2 maart 2022, Aswoensdag
Joël 2,12-18; Ps. 51; 2 Kor. 5,20-6,2; Mat. 6,1-6.16-18

6 maart 2022, 1e zondag van de Veertigdagentijd
Deut. 26,4-10; Ps. 91; Rom. 10,8-13; Luc. 4,1-13

13 maart 2022. 2e zondag van de Veertigdagentijd
Gen. 15,5-12.17-18; Ps. 27; Fil. 3,17-4,1 of 3,20-4,1; Luc. 9,28b-36

20 maart 2022. 3e zondag van de Veertigdagentijd
Ex. 3,1-8a.13-15; Ps.103; 1 Kor. 10,1-6.10-12; Luc. 13,1-9

27 maart 2022. 4e zondag van de Veertigdagentijd
Joz. 5,9a.10-12; Ps. 34; 2 Kor. 5,17-21; Luc. 15,1-3.11-32; Zondag Laetare

OpWeg
informatieblad voor katholiek apeldoorn

OpWeg is een uitgave van de SIKA
Stichting Informatieblad Katholiek Apeldoorn
Postadres:
SIKA, p/a Regentesselaan 16a, 7316 AD Apeldoorn.

Stichting SIKA is ANBI-erkend,
u kunt uw giften aftrekken van de belasting.

Bestuur
Voorzitter: J.W.J. Scheffer
Secretaris: M. Oomen-Pragt,
mfaoomen@gmail.com
Penningmeester: F.P.C.J. Spallek,
spallekf@telfort.nl
Lid: G. Kroese

Financiën en advertenties
F.P.C.J. Spallek,
De Zeis 53, 7335 KE Apeldoorn,
055 542 64 24,
spallekf@telfort.nl
Rekening: 2395546; IBAN: NL10 INGB 0002 3955 46,
t.n.v. SIKA OpWeg

Bezorgklachten, verhuizingen, aanmeldingen, opzeggingen:
Secretariaat: Emmaüsparochie Apeldoorn,
Stationsstraat 13, 7311 NL Apeldoorn,
055 526 65 00,
e-mail: receptie@rkapeldoorn.nl .

Vrijwillige bijdrage
Het uitgeven van OpWeg kost geld.
Het blad kan dan ook alleen maar blijven verschijnen dankzij bijdragen van lezers op rekening:
NL10 INGB 0002 3955 46, t.n.v. SIKA OpWeg

Kopij voor STAD
Berichten en mededelingen uit de parochie dienen vóór of op de woensdag van de week vóór de datum van verschijning (is 9 dagen vóór de verschijningdatum) bij het secretariaat (receptie@rkapeldoorn.nl) te worden ingeleverd. Het secretariaat zorgt voor aanlevering bij de eindredactie.

Overige kopij
Artikelen moeten vóór of op de donderdag van de week vóór de datum van verschijning (is 8 dagen vóór de verschijningsdatum), uiterlijk 13:00 uur, bij de redactie (rkapd2ow@gmail.com) ingeleverd zijn.

De redactie behoudt zich het recht voor om:
- zonder overleg artikelen in te korten, later te plaatsen of niet te plaatsen,
- te laat ontvangen of ongevraagd ontvangen kopij niet te plaatsen.

Als uw bijdrage groter is dan 300 woorden, wordt u verzocht van tevoren contact op te nemen met de redactie.

Verantwoording
De redactie streeft er altijd naar de rechten met betrekking tot illustraties en artikelen te respecteren en volgens de wettelijke bepalingen te regelen. Eenieder die desondanks meent zekere rechten te kunnen doen gelden, wordt verzocht daarover met de redactie contact op te nemen.

Algemene redactie
R. Dashorst , J. Gortworst en W. Olierook
Eindredactie
M. Lamper
Opmaak
E* D.SIGN te Lunteren (www.e-ster.biz)
Druk
Vellendrukkerij BDU - Werkendam